

C.A.P.E.S.
CONCOURS EXTERNE

Section : LETTRES CLASSIQUES

VERSION LATINE

DISCOURS DE CESAR A SES TROUPES AVANT LA BATAILLE DE PHARSALE

"O domitor mundi, rerum fortuna mearum,
miles, adest totiens optatae copia pugnae.
Nil opus est uotis, iam fatum accersite ferro.
In manibus uestris quantus sit Caesar habetis.
Haec est illa dies, mihi quam Rubiconis ad undas
promissam memini, cuius spe mouimus arma,
in quam distulimus uetitos remeare triumphos ;
[haec eadem est, hodie quae pignora quaeque penates
reddat et emerito faciat uos Marte colonos ;]
haec, fato quae teste probet quis iustius arma
sumpserit ; haec acies uictum factura nocentem.
Si pro me patriam ferro flammisque petistis,
nunc pugnite truces gladiosque exsoluite culpa :
nulla manus belli mutato iudice pura est.
Non mihi res agitur, sed uos ut libera sitis
turba precor, gentis ut ius habeatis in omnes.
Ipse ego priuatae cupidus me reddere uitae
plebeiaque toga modicum componere ciuem,
omnia dum uobis liceant, nihil esse recuso :
inuidia regnate mea. Nec sanguine multo
spem mundi petitis : Grais delecta iuuentus

gymnasiis aderit studioque ignaua palaestrae
et uix arma ferens, aut mixtae dissona turbae
barbaries, non illa tubas, non agmine moto
clamorem latura suum. Ciuilia paucae
bella manus facient, pugnae pars magna leuabit
his orbem populis Romanumque obteret hostem.
Ite per ignauas gentes famosaque regna
et primo ferri motu prosternite mundum,
sitque palam, quas tot duxit Pompeius in Urbem
curribus, unius gentes non esse triumphii.

LUCAIN, *Pharsale*, VII, 250-280